

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Ældrekommissionen har i sin i maj 1982 offentliggjorte betænkning dels peget på en række forhold, de gør de ældres boligsituation meget vanskelig allerede i dag, dels på, at den stærke vækst i de kommende år specielt i antallet af meget gamle vil medføre helt uacceptable forhold.

Kommissionen fremhæver bl.a.,

at den bestående boligmasse er skævt fordelt, således at en uforholdsmæssig stor del af pensionisterne bor i den ældste og dårligste og mindst handicapegnede del af boligmassen,

at mange ældre, som på grund af helbredsvanskeligheder og førlighedsbesvær er særlig afhængige af gode, velindrettede boliger med hensigtsmæssige adgangsforhold og med adgang til offentlig transport og udbud af service, tværtimod bor i de dårligst udstyrede boliger, hvor de har besvær med trapper, toilet- og adgangsforhold,

at mange ældre bor isoleret uden mulighed for kontakt med andre og ofte endog uden mulighed for tilfredsstillende livsudfoldelse inden for egne fire vægge,

at opvarmningen, hvortil der ikke ydes boligydelse, alene på grund af de dårlige forhold i den gamle boligmasse udgør en særlig stor del af boligudgiften for den typiske pensionist,

at antallet af ældre, som har utilstrækkelige faciliteter, og som har besvær med trapper og adgangsforhold, løber op i langt over 100.000. Heraf er ca. 60.000 ude af stand til at forlade deres lejlighed.

Det dårlige udstyr illustreres af, at ca. 150.000 ældre ikke har bad i lejligheden, heraf ca. 20.000, som ikke kan forlade deres hus eller lejlighed.

Sådanne boligforhold, hvortil der ofte ikke findes alternativer lokalt inden for pensionisternes økonomiske rækkevidde, er menneskeligt uantagelige. De forøger behovet for omsorg, pleje og institutionspladser samt lægger hindringer i vejen for en konstruktiv ældrepolitisk indsats.

Med det omfang, problemet har, er det ikke muligt at løse det inden for en overskuelig fremtid gennem nybyggeriet af velegnede og velbeliggende boliger for ældre og handicappede. Det gælder også, selv om der inden for de nu nedsatte rammer for almennyttigt byggeri skulle ske en kraftig stigning i byggeriet for ældre og handicappede.

I konsekvens heraf har ældrekommissionen anbefalet, at kommunerne får adgang til selv eller gennem almennyttige boligselskaber at erhverve ældreegnede boliger inden for såvel den bestående boligmasse som i nybyggeriet, hvortil kommunen får anvisningsret. Finansiering og husleje skal følge principperne i det almennyttige boligbyggeri på indekstilvilkår.

Hvad angår nybyggeriet, har ældrekommissionen peget på, at de nuværende forskelle i finansieringsregler og fordeling af udgifterne for de forskellige typer af ældreboliger medfører alvorlige forvriddinger ikke blot mellem de forskellige boligformer for ældre, men også over for det almindelige lejerboligmarked og i byrdefordelingen mellem kommunerne og staten.

I konsekvens heraf har ældrekommissionen videre peget på, at en betydelig smidighed, som ikke mindst vil fremme den enkeltes muligheder for selvvalg af bolig og livsform, kan fremmes ved at indføre en hertil svarende ensartet finansiering af alle ældreboliger – hvortil kommunen har anvisningsret – inklusive beskyttede boliger og plejeboliger. Dette vil bl.a. muliggøre, at den enkelte bolig med hensyn til udstyr og service løbende kan tilpasses de aldersbetingede forandringer i den enkeltes helbredstilstand, i stedet for at den ældre skal flytte til tungere bolig- og institutionsformer. Denne ensartede finansiering vil derfor blive et middel til at opnå den ønskede integration af ældre på boligmarkedet.

I socialministerens ældrepolitiske redegørelse af 13. december 1982 nævnes disse spørgsmål kun i brede vendinger.

Til trods for, at mulighederne for – inden for en rimelig tid – at skabe bedre boligforhold for ældre ligger i den eksisterende boligmasse, omtaler soci-